

РЕШЕНИЕ

№ 23493

гр. София, 11.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в публично заседание на 11.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **7632** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на П. Н. Н., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], срещу Решение № 1040-21-239/19.04.2023 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град. С посоченото решение, постановено по реда на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. д) КСО, е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № РП-3-21-01316898/06.03.2023 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 5 КСО, с което е извършено прихващане на изискуемо вземане на жалбоподателя от държавното обществено осигуряване за парично обезщетение поради общо заболяване по болничен лист № Е. за периода от 07.01.2020 г. до 02.02.2020 г. в размер на 1074,03 лв., със задължение за възстановяване на неоснователно получено парично обезщетение по Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г.
Жалбоподателят поддържа, че Решение № 1040-21-239/19.04.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град е незаконосъобразно. Твърди, че не са били налице предпоставките за извършеното прихващане, тъй като същото е основано на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г., по отношение на което е направено искане за възобновяване на производството. Навежда се и довод, че е налице забраната по чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК за принудително изпълнение върху обезщетенията по социалното осигуряване.
Прави искане за отмяна на решението и на потвърденото с него разпореждане. Претендира разноски по делото.
Ответникът - директорът на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С.-град оспорва жалбата. Поддържа законосъобразността на оспореното решение и прави искане

жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Ответникът се представлява от юрк. П..

Административен съд - София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди събраните по делото доказателства, становищата на страните и извърши служебна проверка на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, приема от фактическа страна следното:

На 20.01.2020 г. в ТП на НОИ – С.-град е постъпило удостоверение по образец приложение № 9 към Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване, представено от „Стройенерджи“ ЕООД за П. Н. Н., във връзка с болничен лист № Е. за периода от 07.01.2020 г. до 02.02.2020 г. Във връзка с този болничен лист и с извършвана проверка по разходите на ДОО са издадени разпореждания по чл. 40 КСО относно производството по отпускане/изплащане на парично обезщетение.

С Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 3 КСО е разпоредено П. Н. Н. да възстанови получени парични обезщетения. Това разпореждане е връчено лично на жалбоподателя на 03.11.2022 г. Същото не е било оспорено в предвидения от закона срок и към датата на издаване на процесното разпореждане за прихващане е било влязло в сила.

На 06.03.2023 г. е издадено Разпореждане № РП-3-21-01316898 на длъжностно лице по чл. 114, ал. 5 КСО, с което е извършено прихващане на вземане на жалбоподателя от ДОО в размер на 1074,03 лв., представляващо парично обезщетение поради общо заболяване по болничен лист № Е. за периода от 07.01.2020 г. до 02.02.2020 г., със задължение по Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г.

Срещу Разпореждане № РП-3-21-01316898/06.03.2023 г. е подадена жалба по административен ред. С Решение № 1040-21-239/19.04.2023 г. директорът на ТП на НОИ – С.-град е отхвърлил жалбата и е потвърдил разпореждането.

След издаване на процесното разпореждане и на потвърждаващото го решение жалбоподателят е подал искане за възобновяване на производството по издаване на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. Искането е било отхвърлено с Решение № 1040-21-416/07.07.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С.-град. С Определение № 7907/19.09.2023 г. по адм. дело № 6575/2023 г. на Административен съд – София-град, отказът е отменен и преписката е изпратена на директора на ТП на НОИ – С.-град за разглеждане на искането за възобновяване по същество.

В изпълнение на дадените указания директорът на ТП на НОИ – С.-град се е произнесъл с решение от 09.05.2024 г., с което е отказал да допусне възобновяване на производството по издаване на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. Това решение е било оспорено пред съда, като е образувано адм. дело № 6157/2024 г. по описа на Административен съд – София-град. С Определение № 11538/10.07.2024 г. производството по настоящото дело е спряно на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 ГПК във връзка с чл. 144 АПК до приключване с влязъл в сила съдебен акт на производството по адм. дело № 6157/2024 г. по описа на Административен съд – София-град.

С Определение № 14277/14.04.2026 г. производството по делото е възобновено. В определението е посочено, че по адм. дело № 6157/2024 г. е постановено Определение № 43347/30.12.2025 г., с което жалбата на П. Н. Н. срещу решението от 09.05.2024 г. е отхвърлена, като определението е влязло в сила на 25.03.2026 г.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, адресат на оспорения административен акт, срещу подлежащ на съдебно оспорване акт по чл. 118, ал. 1 КСО и в предвидения от закона срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган – директора на ТП на НОИ – С.-град, в рамките на правомощието му по чл. 117, ал. 3 КСО да се произнесе по жалби срещу разпорежданията по чл. 117, ал. 1 КСО. Потвърденото с него Разпореждане № РП-3-21-01316898/06.03.2023 г. също е издадено от компетентно длъжностно лице по чл. 114, ал. 5 КСО. Актовете са постановени в писмена форма и съдържат фактическите и правните основания за произнасянето. Посочени са установеното задължение, вземането на лицето от ДОО, основаниято за прихващане и приложимата правна норма. Поради това съдът не установява основания за нищожност или незаконосъобразност по чл. 146, т. 1 и т. 2 АПК.

Не се установява и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Административният орган е събрал относимите доказателства относно съществуването на задължението, влизането в сила на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г., липсата на доброволно плащане и липсата на разсрочване, както и относно наличието на изискуемо вземане на жалбоподателя от държавното обществено осигуряване. Жалбата по административен ред е разгледана от компетентния орган, като в решението са изложени съображения по основните възражения на лицето. Не се установява нарушение, което да е ограничило правото на защита на жалбоподателя или да е довело до постановяване на акт при неизяснена фактическа обстановка.

Спорът между страните е материалноправен и се свежда до въпроса били ли са налице предпоставките на чл. 114, ал. 5 КСО за извършване на прихващане и препятства ли чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК прихващането на вземане за парично обезщетение от държавното обществено осигуряване със задължение на същото лице към ДОО?

Съгласно чл. 114, ал. 5 КСО дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно, подлежат на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или се прихващат от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Нормата урежда специален ред за събиране на установени с разпореждане задължения към ДОО, като предвижда две самостоятелни възможности – принудително изпълнение по ДОПК или прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането по чл. 114, ал. 5 КСО е специален осигурителноправен способ за погасяване на насрещни вземания между осигуреното лице и държавното обществено осигуряване и се извършва с разпореждане на компетентното длъжностно лице. За законосъобразното приложение на чл. 114, ал. 5 КСО е необходимо да са налице кумулативно няколко предпоставки: 1) да има установено с разпореждане задължение на лицето към държавното обществено осигуряване, 2) това разпореждане да е влязло в сила или да подлежи на изпълнение, 3) задължението да не е погасено доброволно, 4) да не е разсрочено по реда на чл. 116 КСО и 5) лицето да има изискуемо вземане от ДОО, от което прихващането може да бъде извършено. В случая всички тези предпоставки са налице.

От приложените по административната преписка доказателства се установява, че Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. е връчено лично на жалбоподателя на 03.11.2022 г. Същото не е било оспорено по административен или съдебен ред в предвидения от закона срок, поради което е влязло в сила преди издаването на процесното Разпореждане № РП-3-21-01316898/06.03.2023 г. и към този момент е представлявало стабилен административен акт, пораждащ предвидените в закона правни последици. С него е установено задължение на жалбоподателя към ДОО. Няма данни това задължение да е било погасено доброволно преди извършване на прихващането. Няма данни и то да е било разсрочено по реда на чл. 116 КСО. Същевременно е било налице изискуемо вземане на жалбоподателя от държавното обществено осигуряване за парично обезщетение поради общо заболяване по болничен лист № Е. за периода от 07.01.2020 г. до 02.02.2020 г. в

размер на 1074,03 лв. Именно това вземане е прихванато със задължението по влязлото в сила разпореждане за възстановяване. Следователно материалноправните предпоставки на чл. 114, ал. 5 КСО са били налице.

Неоснователно е основното възражение на жалбоподателя, че прихващането е недопустимо поради последващо иницирано производство по възобновяване на производството по издаване на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. Производството по възобновяване е извънреден способ за преразглеждане на приключило административно производство. Самото подаване на искане за възобновяване не заличава правните последици на влезлия в сила административен акт, не го прави нестабилен в смисъл, че да не може да породи предвидените от закона последици, и не спира изпълнението му, освен ако законът предвижда това или ако компетентен орган постанови спиране. По делото не се установява към момента на издаване на процесното разпореждане да е било постановено спиране на изпълнението на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. Нещо повече, искането за възобновяване е подадено след издаване както на разпореждането за прихващане, така и на потвърждаващото го решение. Поради това последващото инициране на извънредно производство не може да обуслови незаконосъобразност на процесния акт към момента на издаването му.

Съдът съображава, че именно с оглед значението на спора относно възобновяването, производството по настоящото дело е било спряно до приключване на адм. дело № 6157/2024 г. с влязъл в сила съдебен акт. След възобновяване на делото вече е установено, че жалбата срещу Решение № 1040-21-244/09.05.2024 г., с което е отказано възобновяване на производството по издаване на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г., е отхвърлена с влязло в сила определение. Следователно и последващото развитие на преюдициалния спор не води до отпадане на основанието, въз основа на което е извършено процесното прихващане. Напротив, приключването на това производство потвърждава, че разпореждането, с което е установено задължението на жалбоподателя, не е било отменено или изменено по реда на възобновяването. Макар законосъобразността на административния акт да се преценява към момента на неговото издаване, развитието и приключването на производството по възобновяване е от значение за преценката дали поддържаното от жалбоподателя съмнение относно стабилитета на Разпореждане № РВ-3-21-01215505/27.10.2022 г. действително е намерило последващо потвърждение. В случая такова не е налице, тъй като искането за възобновяване е окончателно оставено без уважение.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че процесното прихващане противоречи на чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК. Посочената разпоредба урежда несеквестрируемостта на обезщетенията по социалното осигуряване в производството по принудително изпълнение по ДОПК. В случая обаче не е осъществено принудително изпълнение от публичен изпълнител, а е приложен специалният ред на чл. 114, ал. 5 КСО, който изрично предвижда възможност дължимите суми по разпорежданията за възстановяване да бъдат прихващани от изискуеми вземания на осигуреното лице от държавното обществено осигуряване.

Този извод се подкрепя и от разпоредбата на чл. 114а КСО, която допуска извършването на удръжки и прихващания от плащанията от държавното обществено осигуряване за задължения по чл. 114 КСО. Следователно самият законодател е предвидил специален механизъм за погасяване на такива задължения именно чрез плащанията от ДОО, поради което общата забрана по чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК не намира приложение в настоящата хипотеза. Разграничението между принудително изпълнение по ДОПК и прихващане по чл. 114, ал. 5 КСО е съществено. При принудителното изпълнение публичният изпълнител насочва изпълнителни действия върху имущество или вземания на длъжника. При прихващането по КСО компетентният орган погасява

на срещни еднородни вземания между едно и също лице и държавното обществено осигуряване, при наличие на изрично законово основание. Законодателят е предвидил тази възможност именно за хипотезите, при които едно лице едновременно има задължение към ДОО за възстановяване на неоснователно получени суми и изискуемо вземане от ДОО. Затова забраната по чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК не изключва приложението на специалния осигурителноправен ред за прихващане. Този извод следва от систематичното тълкуване на чл. 114, ал. 5 КСО и чл. 114а КСО, които уреждат самостоятелен способ за събиране на установени вземания на държавното обществено осигуряване, различен от принудителното изпълнение по ДОПК.

Оспореният акт съответства и на целта на закона. Разпоредбата на чл. 114 КСО е насочена към възстановяване в бюджета на държавното обществено осигуряване на суми, получени без правно основание или подлежащи на възстановяване по закон, като същевременно осигурява процесуални гаранции за защита на осигурените лица чрез възможност за административно и съдебно оспорване на разпорежданията. Извършеното прихващане реализира именно тази законова цел и не представлява използване на правомощието за цел, различна от предвидената от законодателя.

По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение е постановено при правилно приложение на материалния закон. Не са налице основания за отмяната му по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 АПК. Актът е издаден от компетентен орган, в изискуемата форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона.

При този изход на спора и с оглед направеното своевременно искане от ответника и на основание чл. 143, ал. 3 АПК, в полза на Националния осигурителен институт – юридическото лице, в чиято структура се намира органът-ответник, следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро, определено на основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във връзка с § 5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд - София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. Н. Н., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 1040-21-239/19.04.2023 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С.-град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № РП-3-21-01316898/06.03.2023 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 5 КСО.

ОСЪЖДА П. Н. Н., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], да заплати на Националния осигурителен институт, [населено място], [улица], разноски по делото в размер на 102,26 евро (сто и две евро и двадесет и шест евроцента).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: